

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

6 de Prætorio & Iudiciali pignore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

regulariter finita. Bart. in l. si oleum, de dolo, damnum, & culpam, & dolum retiaciat. Datur & vilis contra sequestrum, si auctoritate iudicis sequestratio facta fuit, officiumque imploratur iudicis, Bart. in l. interese, num. 5. de acq. poss. per l. postquam, §. Imperator, vt lega. no. cause. Per hanc sequestratam opinor expediri posse quæ ad sequestrum pertinent, si ex lege præscripta per regias constitutiones non fuerint peracta omnia, qualia vt recuperatores, vocant commissarios, seu apparitores & lequestri, ex iudiciali auctoritate res locent licitatione peracta, atque vt conductores earum pensiones in domum sequestratam seu commissariarum, sine fraude suoque tempore, deferant. & rebus ipsis tanquam boni patris familiaris vtantur, ex constitutione Francisci primi, in const. Francisco, publicata, §. 159. art. 8. Item vt decreto, statim intra tres dies litigantes res sequestratas eirent, alioquin iure suo cadant, sicuti si sequestrationis possessio, nem impediatur, rod. art. 105. eod. art. 78. l. si quis in iuram, C. vnde vide, tuerit enim iudex eum quem in possessionem mitti iussit, l. 1. §. hoc interdicitur, ne vis fiat ei, qui in possessionem est, daturque turbato actio in factum ad interesse, & qui vim facit, amissione rei punitur. Quanquam non obstat sequestratio spoliatione, sequestrator possidere nihilominus dicitur, argument. l. quamvis, 13. de bo. aut. indi. poss. lib. 42. titu. 5. & c. coniungit. c. 9. de dolo & cont. lib. 2. Decret. titu. 14. Ita & is veniat ante omnia restituendus, & antequam spolians audiri possit, iuxta canonem, remeigrande, 3. quæst. 1. c. fina. de ord. cognit. c. in literis, ca. item cum quis, c. ex questione, de restit. spo. l. si quis ad se fundum, ad l. Jul. de vi publica, l. si maritum, de dona. inter vir. & uxor. C.

De Pignore & Hypotheca. Cap. 5.

P. lib. 20. tit. 1. Lib. 8. C. tit. 4.

- 1 Pignoris diuisio generalis: & antichresis quid.
- 2 Fiduciaris possessio quid, Recreditaria, Vindicata.
- 3 Pignus quid, & hypotheca: & differentia.
- 4 Hypotheca nomen omne pignus continet, & pignus hypothecam.
- 5 Pignus quid, & qua in ipso consideranda.
- 6 Pignoris diuisio in 4 species.

1 Pignus ¶ & in genere, & in specie acceptionem habet. In genere continet antichresim, fiduciarium possessionem, seu fiduciarium pignus, hypothecam. Antichresis est possessio rei vendita creditor, pro vlti pecunie ei debite, in l. si sit bona, d. l. 11. §. 1. pign. P. mutuum vltus rei pro pecunia, vt si domum oppignoratam creditor vsurarum vice inhabitet, tam diu quam diu pecunia non soluitur, vt ait Constantinus Harmenopolus, in Prochiro. legum, titulo, rei antichresis. Exemplum in iure probata sunt, l. si ea lege, 17. l. si ea pactio, 14. C. de vsur. l. sababritico, eo. titu. apud Gregor. ex pacto videlicet, l. 1. §. part. de pig. P. cum alioquin fructus pignoris computentur in sortem, l. 1. de distr. a pign. C. l. 2. de part. pign. C. l. si dominum, C. de pignor. ¶ Fiduciarium ¶ possessio, est ex iudicio litis iudicatarum peritarum possessio, non iusta vel absoluta, sed veluti depositaria, explicat Budaeus, in l. 2. dum de vindictis agit. de orig. in. ex Aconio Pedano in Verrinas Cicero. quæ postea reddendis rationibus & fructibus est obnoxia: vocamus hanc fiduciarium in Gallia recreditariam, & possessionem concessam sub manu regis, quasi fide data de ea restituenda, si dictum fuerit. Sicut scribit Livius, Philippo visum fuisse optimum, Nabidi tyranno Corinthu dare fiduciarium, vt victori sibi restitueret: si quid autem aduersi accidisset, vt ipse haberet, Livius lib. 2. de bello Macedonico. Sicut Laboleno dicitur fiduciarium heres, qui fide commissarius, qui ex fide hereditatem accepta restituere debet, l. Senus ad fenatus Trebol. Fiduciarium possessionem pignoris loco esse puto, in prima missione ex cautione de damno infecto, l. 4. §. si iura, de dam. inf. et lib. 39. P. tit. 2. quæ tamen dissimilis est pignori, l. si iura, 15. §. si quis damni infecti, & l. his qui, 12. de damno infecti. P. idiplum patet in missione in possessionem creditorum, rerum seruandarum causa, l. prator ait. 9. cum suis §§. & 4. l. seq. de bonis auto. iudic. pos. lib. 42. P. titu. 5. Sunt & illis plura similia. ¶ Pignus ¶ appellatum est a pugno, quia res quæ pignori dantur, manu traduntur: vnde etiam videri potest verum esse quod quidam putant, pignus rei mobilis constituitur, vt notat Caius, in l. plebs, 237. §. pignus, de verbo. signifi. Et Ulpianus, proprie, inquit, in l. si rem alienam, §. non tantum. versic. proprie, de pign. act. lib. 12. P. tit. 7. pignus dicimus quod ad creditorem transit: hypothecam autem, cum non tra. sit possessio ad creditorem. Vnde hypothecam rerum immobilium esse proprie quoque placuit, vt pignus mobilium. Veruntamen illa differentia nominis sono tantum pendet, vt verum sit quod

Marcellus ait, nominis tanto sono differre, in aliis, potissimum in natura obligationis & actionis, propemodum similes, Marcell. in l. res hypotheca, §. §. fin. de pign. §. item Seruiana, versic. inter. pig. de actio.

¶ Nam ¶ generale verbum hypothecæ est ad omnia pettinens, 4 quæ subiciuntur in cautionem obligationi, ὑποθήκη ἀπὸ τῆ ὑποθήκῃ, quod idem est, ac supponere. Sicque vsurpant Græci hypothecæ nomen, pro omni re quæ obicitur vel subicitur obligationi: alio nomine apud Demosthenem, contra Dionysodorum, ὑποκείμενον, ἐάν ὃ μὴ παρέχουσι ἐμὴν τὰ ὑποκείμενα καὶ ἀνέπαυ. Id est, quod nisi libera exhibuerint pignora, omni que alii creditori intacta, vt alibi ait, παρέχουσι τοῖς δυνέουσι τῶ ὑποθήκῃ ἀνέπαυρον, ἢ ἂν ὑποθήκῃ γινόμενοι ἀρῶσαι, id est, præbuntque iis qui crediderint pecunias, pignus purum ab omni manus iniectione, vnde Budaeus in Commenta. lingua Græca. Et hypothecam vertit etiam pignus Iurisconsultus Scauola, dum explicat epistolæ quaestionem, in qua in hæc verba cautum erat, δυνέουσι παρέχουσι ἀλλὰ δὲ παρὰ τὴν ἀπόδοσιν, καθὼς καὶ τὸ μὴ βεβαίωσιν, ἀλλὰ ὑποθήκῃ παρ ἑμὲ λαβὴν, &c. id est, fueratus a te denaria 60. rogavi te non certificatore, sed ὑποθήκῃ, a me accipere, &c. an pignus, inquit Scauola, contra d. sit sine die & cõsule sit, quia verba epistolæ post præcedentia hæc addita, ἵδου δὲ ἀκεῖβας, ὅτι ἡ παρέχουσα καὶ ἡ δυνέουσα ἐστὶν ἡ αὐτὴ, ὅς ἐν γῆμον ἀνθρώπου πρὸς ἑσέας, id est, nostri enim profectio, quoniam & taberna. ¶ Serui mei a nullo detinentur, quia a te, & vt seruo homini fide habuisti. Et respondit Scauola, de pignoribus, conuentum fuisse, Scauola in l. cum tabernam, 34. §. item quaesuit, de pign. P. Sic legitimus quoque apud Aristotelem cleum hypothecæ suppositum, & itarem mobilem. ὑποθήκῃς ἡμοίως τῆς τῆ ἐλαίης πῦρ, Aristot. lib. 2. Oeconomica. Vt contra apud Latinos, pignus pro re immobili ponitur, vt apud Terent. in Phormio.

Ager oppositus est pignori, ob decem minas. Adicula item, ob decem albas.

¶ Pignus fitaque seu hypotheca, est res obligata pro debito. Ceterum quatuorplex sit, res, personas, formam, cuius generis contractus, actionem, propter quid, & rationes consideremus latius. Nihil autem pro substantia interesse docuimus, num res mobiles, vel soli vel se mouentes sint, l. 1. de pratorio pign. C. sed alioquin idoneas exigimus, quæ alteri obligari possint. Generaliter itaque diuisionem vel pignoris distinctionem tradamus, & postea materiam, & formam, & reliqua cuiusque. ¶ Pignus, ¶ aut pratorium, aut testamentarium est, aut legale, aut conuentionale, meminit de pratoria & iudiciali, l. 2. de prator. pign. C.

De Pratorio & Iudiciali Pignore.

Cap. 6.

Liber 8. C. tit. 21.

- 1 Pignus pratorium duplex, pratorium & iudiciale, pratorium quid.
- 2 Pratorium duplex, coactionis & rei seruanda causa, horumque exempla.
- 3 Alia species pratorii pignoris pro rebus pupillarum locatis, & apertita quæ.
- 4 Iudiciale pignus quid, & rationes eius.
- 5 Qua bona capi possunt in pignus rei indicata, & quo ordine mobilia seu mouentia, immobilia & nomina capiuntur.
- 6 Qua bona clerici possunt pro pignore iudiciali capi.
- 7 Quæ praxi capi debent pignora pro debito vniuersitatis vel collegii.
- 8 Ordo & praxi capiendi pignora iudicialia & pratoria a priuato, vel per viam actionis, vel per executionem.
- 9 Executioni factæ vs sigillatim opponuntur tantum tres exceptioes solutionis, falsi pacti de non petendo, rei iudicatae.
- 10 Mortuo debitore obligatio sigillo regio, non fit executio contra heredes, via executionis obligationis.
- 11 Forma pignoris capiendi ex causa iudicati, vel obligationis debiti.
- 12 Garnir la main del' executeur quid.
- 13 Ex Idiochiro, seu Chirographo post verificationem, locus sit pignoribus, v. de & 14.
- 14 Quis Iudex com, etens in recognoscendo chirographo.
- 15 Pignus in causam iudicatis captum, auctoritate iudicis vendendum.
- 16 Forma & praxi Gallia pignorum capiendorum & vendendorum.

17 Oppofition aux fins de distraire, & aux fins d' hypothèque
 18 *Quia in Licitatione admittuntur, prius eligere debent procuratores in sede iudicii, & domicilium, aliter actio illorum non admittitur.*

1 Pignus prætorium diducitur in pignus proprie prætorium, & iudiciale, l. 2. de præto. pignor. C. Prætorium est, quod datur a iudice ante rem iudicatam coactionis, vel rei seruandæ causa: veluti vt cogatur dominus ædium ruinofarū cauere de damno infecto, alioquin aduersarius viciosus qui petit mittatur in possessionem, ex primo decreto pignoris causa, l. 4. §. si intra. de dam. infect. P. lib. 39. P. rit. 2. Sirens in ius vocatus contumax fit, captis pignoribus venire cogitur, titu. de eo qui mittit. in possessio. bon. res seru. caus. lib. 2. Dece. tit. 15 c. contingit. ca. 9. de dolo & contuma. Sic bona P. Quintii cum abiens non defenderetur, iussit Burrienus prætor a Næuio possideri, Cicero pro Quintio. Erat enim, & nunc est species coactionis quæ fit captis pignoribus, dicebant antiqui coactionem captis pignoribus. Sic Cicero, Philippus, inquit, grauius exarsit, pignoribusque ablatis, Crassium coercere cepit, Cicero 3. de Orator. Meminit & Dio Cassius, captis pignoribus, olim senatores in curiam, venire coactos, Dion Nicias, lib. 54. Formulam edicti prætoris recenset Cicero hanc, his verbis conceptam: Cuius ex edicto prætoris latitantis bona, per triginta dies possessa essent, si reuersus potest, si edictum iudici postulat, & admitti ad rem defendendam, eum prius iudicatum solui fatidare oportere, Cicero pro Quintio. Vlpianus autem sic: Prætor ait, qui fraudationis causa latet, si boni viri arbitratu non defendatur, eius bona possideri vendite iubebo, Vlpian. in l. Fulcinus, 7. §. prætor ait, qui. ex caus. in possessio. lib. 4. 2. P. titu. 4. vbi §. per §. sequ. explicantur verba prætoris. ¶ Alia forma: Prætor ait, in bona eius qui iudicio sistendi causa fidei iussores dederit, si neque potestatem sui faciat, neque defenderetur, iri iubebo, l. 2. eod. tit. quibus ex caus. in possessio. eat. Ita causæ sunt, ex quibus in summa, vt ait Vlpianus, l. 1. eod. tit. in possessionem mitti solet rei seruandæ causa, vide §. si vero, de exhib. reis. l. 2. §. sed si hoc, de his qui ad eccles. confu. l. 1. & fina. de eo qui mittit. in possessio. caus. rei seruandæ. legatorum seruandorum causa, l. cetera. C. vt in possessio. lega. l. quamuis, eo. tit. in P. & ventris nomine, titu. de vent. in possessio. mitten. & damni infecti causa, d. l. 4. §. si intra, de damno infect. ex Carboniano, tit. de Carbonia edict. P. Prætorium etiam aliud pignus, dum qui pupillorum rem familiarem a prætore conducebant, pignora locationis illis quos mittebat ille exhibebat, qui & nonnulli dicit, estimatores dicti, vt etiam de dote vxoribus cauebatur, ædibus aut fundis tanti pretii appositis, 4. Suid. in verb. ædificatio. ¶ Iudiciale pignus est, quod post rem iudicatam capitur exsequendæ sententiæ causa, & contumace existente in soluendo damnato, La dino Pio, 15. §. in venditione, de re iudic. in P. Idemque operatur in constituendo pignore iudicis auctoritas, quod in conuentionali contrahentium consensu, l. 1. C. si in causam iudic. pignus cap. fit. Nec mirum est, si magistratus possit pignus constituere, cum & quilibet in testamento id facere possit, l. non est mirum, 26. de pign. actio. in P. eumque nec priuatis quibuscumque sine iussu iudicis liceat capere pignora inuitorum, l. nominatori, 11. de pigno. C. ¶ Capiuntur istius pignoris nomine iure ciuili, primo mouentia, de hinc se mouentia, tertio immobilia, quæ soli sunt, & his solutioni non sufficientibus, nomina. d. §. in venditione, La dino Pio, postquam in monito verbalis præcesserit tamen, & iudicis iuncta fuerit auctoritas, non aliter vt sæpe iudicatum, Pap. lib. 18. Rhaps. arest. tit. 5. arest. 23. §. 25. & vt iura quoque statuant, Lex fat. quod metus caus. in P. in Gallia tamen mobilia non fit perquisitio, nec seruatur ille ordo, sed quibus sibi citius putat pecuniam confici debitor, ea auctoritate iudicis per apparitorem capit, vt distrahantur, constitut. regia Francisci I. anno 1539. art. 7. 4. eademque auctoritate & nomina capit, & sequestrari procurat debitum debitoris sui apud debentem, & eo vocato & confessio esse debitorem, perita iudice banniri pecuniam, & bannitam in iudicium deferri & sibi dari. ¶ Placuit tamen aliquando ex constitutione Philippi Pulcri, clericorum cælibum bona mobilia non posse venire in pignus iudiciale, vel executionem in illis non fieri, sicut nec in animalibus eorum quibus vtuntur, vel ex quibus utilitatem quandam percipiunt, quod hæc bona annectantur eorum personis, & ita priuilegiata sint, cap. ecclesiarum seruo. 12. quæst. 2. glo. in c. fin. de vita & honest. clerico. ita iudicatum aresto Parisiensi 1543. vltima lunis scribit Pap. lib. 18. Rhaps. arest. tit. 5. arest. 7. Possunt nihilominus ecclesiasticarum personarum bona temporalia capi pro debitis illarum, vt fructus pendentes, re-

ditus, & proventus sacerdotiorum nondum percepti, c. olim. de re. sit. spol. c. peruenit, de fideiuss. sub ducto eo quod alimentis illorum necessarium est, ne egeant. Et ita iudicatum septimo Februarii, 1510. a senatu Parisiensi: cui tamen placuit, fructus beneficiorum perceptos, inter mobilia clericorum priuilegiata, intracta a pignore debiti esse debere 10. Decembris, 1513. refert Papus, lib. 18. Rhaps. arest. tit. 5. arest. 14. ¶ In t. debitis per corpus aliquod vnter. 7. sitatis, puta ciuitatis aut municipii, executio ordine hoc fit vt primum ad iudicatos eius, cōsules seu decuriones, aut exactores interpellentur & moneantur soluere ex bonis vel pecuniis communibus. Quod si inficiantur, vel dicant, non esse huiusmodi bona, apparitor ex auctoritate iudicis iubet & imperat per syndicos aut cōsules imponi & exigi summam, peritam a singulis eius vniuersitatis intra certum tempus, cum hac interminatione, vt si non impleuerint iussu, futurum vt propriis bonis, & personis ipsi luant, cum regressu tamen indemnitate in reliquos, si vitam illis ita fuerit, hoc praxis Gallia hanc ex l. si se non obrulit. 4. §. actor. de re iudic. in P. l. 1. §. quod si nemo, iuncta glo. in verbo proconsul. quod ca. inique vniuersita. in P. & ita iudicatum in senatu Parisiorum, anno 1525. 11. Decemb. vt refert Papus vbi supra, arest. 20. Generaliter primum debitor de soluendo interpellandi, postea hypothecaria vendum, l. debitorum, 10. C. de pig. §. enim vero, in Nouella constitut. 4. monito enim fere litem omnem præcedere debet, l. quidam sberus. de seru. urb. prædio. P. ¶ In t. debitis personarum singularium, creditores profequuntur repetitionem, vel per viam actionis personalis, interdum per viam executionis, l. distractis, 14. §. cum. auth. seq. C. de pign. quæ ratione obligationis hypothecæ nomine fit, dum contrahendo quis se subiicit sigillis regis, ex quorum auctoritate, sigillo impetrato, debitor interpellatus vel soluere debet, vel pignora dare, non habita ratione propositæ exceptionis, qua non obstant, & sine præiudicio illius, suo loco discutienda, tenetur dare pignora antequam audiatur, vel mobilia vel immobilia: neque alie obici possunt exceptiones, quam solutionis, satisfactis instrumenti debiti, pacti de non petendo, in i. parte styli parliamenti, titulo de actio. personali, rei iudicatæ, Paul. Castr. in l. 1. de re iudic. C. ¶ Si tamen moriatur debitor obligatus sub sigillo regio, creditor non potest vt viam executionis contra heredes eius, sed debet actionem persequi, via actionis personalis, & iudicio ordinario, in dicto stylo Parliament. & tit. de actio. person. §. item si moriatur sit, Chassaneus in §. 3. ad verba, quando is non vis, vers. & non est dubium, titu. de re. vendit. a rachapt. in consuetu. Burgundia. ¶ Nam tunc venditis obligatis rebus existentibus penes tertios possessores, non fit hypothecaria executio, nisi discussio principali & intercessore, auth. hoc si debitor, de pigno. C. §. sed neque, de fideiuss. in auth. l. Moschis, de iure iuss. P. & nisi litigiosa res super hypotheca vendatur, l. distractis, & auth. hoc ita. C. de pign.

¶ Forma t. pignora capiendi, vel propter obligationem, vel propter iudicatum fere eadem est: nisi quod ex lege d. & in indumento obligationis capi oporteat: sic enim traditum est, obligationis instrumenta authentica sub sigillo regio confecta, & publica, habere paratam executionem, vt per ea præcipi possit per apparitorem debitoris, vel soluere, vel pignora, Paulus Castrensis consilio 67. in antiquis, dare, vocat garnir la main de l' executeur, non obstantibus oppositionibus aut appellationibus quibuscumque, sine præiudicio tamen earum, constitutio. Caroli octauis, art. 54. Francisci. in pub. anno 1539. art. 65. & 66. vide Rebuff. in 1. parte commentariorum, ad regias constituciones, titu. de literis obligatoris, quid authenticarationes. in l. Pomponius, fami. erces. P. ¶ Exigitur tamen exsequendi licentiam ex contractu sigillatam esse, & ita lioquin nulla est executio, si vi sigilli fiat. Quod si de idiographo seu chirographo agatur, eo agnito, vel si pro agnito habeatur, prima vocatione debitore non comparente, potest fieri in dicto manus in pignora auctore apparitore: si modo coram iudice competente agnito, vel contumacia fiat: ab eo enim die qua pro agnito habetur, inducitur ius hypothecæ contra debitorem, in constitutio. Francisci. edita 1539. articulo 91. & 92. & 93. & sic vtrum quod dicitur, in rubr. etiam ob chirographariam pecuniam pignus veniri posse, lib. 8. C. tit. 27. ¶ Contra, si fiat agnito vel vocato & contumacia coram iudice incompetente, placuit senatu Parisiensi 20. Nouemb. 1533. quod intellige de incompetente omni moda, vt quod clericus vocetur coram laico iudice, vel contra: alioquin laicus coram quocunque iudice laico, si in eius territorio comprehendatur, vocari potest, vt agnoscit, vel inficietur chirographum, in d. consi. Francisci. art. 92. ¶ Chirographum tamen quod quis coram suo iudice etiam est inficiatus, non inducit pignoratitiam,

dicitur, quamvis ex comparatione litterarum, vel testibus creditor inentionem suam docuerit, vt dictum a refo feratus Parisiensis 9. Decembris, 1559. *Notat Rebuffus in scholis ad romum 2. ordinationum in ius de recognoscences de fediles, in art. 1.* quia chirographatili creditores non habent hypothecam ius, l. cum ibi, to. qui possunt in pign. habentur, C. lib. 8. tit. 1. § Pignus in causam iudicati captum, non per creditorem, sed per iudicem, publica licitatione venditur, nec creditoris arbitrio conceditur, l. 2. § 3. si in causam iudicis pign. captum sit, lib. 8. C. tit. 28. l. 4. si ex vento aga. C. Petest tamē creditor cum ceteris ad licitationem admitti, & vt alius quilibet emtor additione pretii certare, dicta l. 2. § 3. si in causam iudicis, quem ad modum & pignora capta ei addici possunt, si non inueniant emtorem, l. a dno Pio, § si pignora, & §. si post. de re iudic. P. dicta l. 3. si in causam iudicis. C. At post venditionem iudicalem, sequitur ius domini impetratio, per decreti iudicialis interpositionem, data aliqua dilacione debitori, intra quam possit rem venditam immobilem soluendo repetere, l. 1. § 3. de iure domi. impetr. lib. 8. C. tit. 3. 4. haecque impetratio & decreto domini fit translatio in emtorem, l. ipia in l. magis puto, §. v. si pupillo, de rebus eorum qui sub iustel. lib. 17. P. tit. 9. Quia solemnitate etiam venduntur pignora conuentionalia ex auctoritate iudicis, quam nec debitor, nisi integrum debitum soluat, impedire potest, l. 1. § 2. debitor venditi pignori impedit non posse, lib. 8. C. tit. 2. §. si tamen antea monitus fuerit, & dies debiti celsit, & venerit, l. 4. § 5. de distract. pignori in P.

16 Exigitur et missio in possessionem emtori, alioquin l. qui predium, 13. de distract. pignori. nullam in rem actionem habet. In Gallia cum plures fraudes in his vendendis pignoribus committerentur, ex constitutione regia Henrici secundi, anno millesimo quingentesimo non quinquagesimo primo, 3. Septemb. in constitutione Henrici 2. de reglement sur le fait des ventes & decretes, forma pignorum capientium & vendendorum edita est, cuius summa haec sunt capita. Primum, vt apparitor seu hostiarius qui pignora immobilia capit, & notat in vin obligacionis debiti, vel ob rem iudicatam, in locum quo sitae sunt, perueniat: & dum proclamationes primas iure prioris habeat, nominatim & sigillatim exprimat, in illis re proclamationes & praescriptas, ea: umque limites, census vicinas, eleuatelari domini iura, haec pertinent ad rem certitudinem, l. forma censuum, de censibus, P. Et ad bene definendam emtionem, l. 1. §. venditor, l. 2. §. l. 4. §. sine de actio. emti. P. lib. 19. tit. 1. Secundo capris pignoribus, apparitor constituit administratores seu curatores bonis, qui ea regant, exceptum ex l. 2. de curat. bon. dan. lib. 42. P. tit. 8. consenti. Et constitutio regia Francisci. ann. 1539. articu. 77. quo vult curatores daretur presentis, nulla habita ratione contrariarum consuetudinum, alioquin irrita & nulla dicenda est captio, & quae post eam sequuntur: si quidem praefecti illi seu curatores bonorum, excurrente subhastratione mora, donec ad decretum translationis domini faciendum emtori peruentum fuerit, ex officio fructus locant cum licitatione idoneis, quos nec domini rerum, vel creditores interim in possessione deturbare possunt, alioquin turbantibus poena imminente rebellionis iustitiae, & confiscacionis bonorum priuationem iuris proprii, & nullitatem iudicis Francisci. 1. dicta constituit. articu. 78. turbantibus sequentibus, vt supra diximus c. 3. dum de sequestro egimus. Haec captio pignorum iure executionis fit, non obstantibus exceptionibus, vel appellationibus quibuscumque, vt paulo ante in pignore ratione executionis pro chirographi debito dictum est, sine tamen earum prauidicio: quia meri apparitores seu executores, causae cognitionem non habent vllam, quae penes mandantem exsequitur, vt in proposita. C. de executione rei iudic. super questionem, §. nos autem, de offi. delegati. c. pastoralis, §. si vero, eod. tit. id est ad hoc executores non appellatur, nisi mandatum excedat, l. ab executore, C. quorum appellatio non recipi. Obleruanda itaque modum in quibus excedere dicatur, modos quibus excedi potest, iradat glo. in c. quod ad consultationem, de res. iudic. l. ideo contra hanc executionem, per viam reuertus ad iudicem procedendum erit, d. l. si vt proposita. Et si appellatione interposita, procedente apparitore, is non desistat ab executione quae per iudicem postea, ea facta, reparari nequit, licet executio impuere resistere de facto, l. prohibendum de iure iust. C. lib. 10. c. ex titris, de offi. delegati. c. si quando, eo. Tertio obligatione mobiliam, vel captione, vel praescriptioe in mobilium sic facta, proclamata & descripta, operari potest pro ianone ecclesiae patochialis eius loci bi sitae res iant propositi programma seu exemplar licitationis praecedenti forma factae, & si res in d. ueris patochialis sitae sunt, praefigere & sigulis, sic olim & pro-

grammata rerum vendendarum per provincias mutabantur, Ioan. Faber in l. si eo tempore. 6. de rem. ff. pig. C. l. 3. de iure domi. impetr. C. Quarto autē proclamationes seu praescriptiones, apparitor insignia hilitata, seu vela regia, apud antiquos locus ari alieno obstruunt, signabatur lapide vel columna, Iulius Pollux lib. 3. Onomasti. c. 9. imponeret res captas & praescriptas, quo praescriptio palam singulis fit, idque fecisse, actis suae executionis testato inferere debet, idque alii quam apparitori non licet, l. 1. § 2. Et rubr. vt nemini liceat sine iudicis auctoritate, signa reb. alien. imponere lib. 2. C. tit. 17. l. 1. § 2. vt nem. priuat. tit. praed. suis eo. lib. d. C. tit. 16. l. si vitem, in si. §. si ad annu, quod vi aut clam, in P. lib. 43. tit. 23. Quinto subinde singulis diebus dominicis, dum e sacris, solemnibus abeunt parochiani, in atrio vel in valis ecclesiae reperuntur per praconem licitationes, pro more regionum, Ioan. Faber, in l. 1. de sacrosan. eccles. Sexto suo ordine, & ex more, praebere decussis & peractis hastis, l. 1. § 2. de fide iust. lib. 10. C. tit. 3. cum auctionibus postremis, quae gesta recte in his sunt, seu certificatio praescriptionum apud iudicem, in cuius territorio sunt, eo sedente pro tribunali palam perlegatur & homologatio fit, homologatio seu certificatio quod subhastrationes factae sunt secundum mores regionis, sunt coram loci iudice, qui pro tribunali examinat praesentes aduocatos, num ex consuetudine recte factae sint, & postea id testatur vel certificat sumum ex l. in sacris, §. exceptorib. de proximo sacrosan. lib. 12. C. Bar. in l. 3. de testib. in P. Dehinc vocatur dominus & proprietarius rerum, vt interfit decreto interponendo, postulato per creditorem, lectione apud mandantem iudicem, argum. l. de vnoquoque, de re iudic. P. peracta. §. Et tunc intercessiones, seu opposiciones, vel exceptiones aduersus praescriptiones examinantur, quarum fines docere, aut res distrahi non posse, intercedente expiente pro dominio & proprietate vocat opposicionis aux. sine de distrahe, iuxta l. si eo tempore, de remissio. pig. C. id est, quibus obiciuntur causae, per quas res distrahi, est praescriptae, non possunt: vel vt doceant praedia obnoxia censibus & reliquis, iuxta tit. sine cens. §. reliq. sum. compar. non poss. vel peccatum in forma praescriptionis, vocant nullitates d. incantae. Quae intercessiones, ante decreti interpositionem deciduntur vt praedictales. Septimo his exceptionibus proprietatis census, & nullitatis compositis, eodem iudicio quo componuntur, statuitur futurum post quadriduum proximum decretum ad iudicandum, ea lege & exceptione quod notio erit, iusque reddetur & discussio fiet de aliis exceptionibus oppositis, seu de aliis opposicionibus, vt dicunt pragmatici, ratione hypothecae prioris, si qua sit, vel alterius debiti actionis personalis. Octauo postquam omnia, iudice sedente pro tribunali, tempore actionum forensium peracta fuerint, quae in praescriptione, subhastratione & additione continentur, eadem debent pro foribus auditorii eius curiae figi, & inibi per quindecim dies continuos remanere immota, in rebus ecclesiae, iure per dies 20. res debent palam praescribi venales auct. hoc ius porraclum, de sacrosan. C. vt pateat culibet adhuc licitandi & adiciendi pretio licentia: nam potest qui amplius adicere cupit, in officina auctuarum vel amanuentis eius curiae qui ad iudicauit pretium augere, isque praefertur vltimo antea licitanti, dummodo ei suam auctioem significauerit: vel eius procuratori, additio quippe, antequam programma proponatur publico pro foribus curiae in diem additio vendatur, Et cum conditione nisi alius intra 15. dies meliorem conditionem obtulerit, l. 1. de in diem additio, lib. 8. P. tit. 1. Atque qui intra hoc tempus licitatione & additione vice rit emtor, pretium tenetur deponere & consignare penes eum quem creditores qui praescriptionem & diuenditionem proficiunt, vel maior pars eorum, pro modo quantitatis, iuxta l. 2. de curator. bon. dan. in P. debiti, elegerint. Nono praeratione, licitatores, licitando eligere tenetur procuratorem in sede iudicii, apud quem domicilium eligatur, aliter illorum non recipitur licitatio vel actio, res enim per obligationem secundae adiciendum liberatur qui prius obtulit. Barr. in l. licitatio. g. de publica. P. per l. Sabinnus, 12. de in diem additio. nisi secundus procuratorem dederit: puto enim tunc primum liberatum, si illi significatum fuerit, per l. Valerianus, 10. de pretor. stipul. l. si stipulatus eo opus, de fideiussor. l. cum plures, §. lege dicta loca, si venditio perfecta fuerit, per l. subhastrationibus per additionem in diem: nam ante additionem aequius puto secundae additione pretis inter licitandum primam telli, est secundus non sit soluendo, postquam ad licitationem admissus fuit secundus. Decimo statutum est, vt res diuenditae addicantur vltimo licitatori, l. si tempora. C. de fide iust. in frumen. Et iure hasta fiscal. lib. 10. C. cum one & census. si res transit cum onere census, l. nemo, & ita sine cens. §. reliq. sum. compar. non poss. C. l. alienatio. 67. de contrah.

*em. in P. l. traditio de acquir. rer. dom. P. l. nemo, de reg. iur. P. Vnde-
cimo vt qui sibi ius reliquorum pratendit in centu, esse ex rebus
sub hasta diuenditis, vel aliud (præter dominicale quod vocant
fancier, vel patronatum, quib. nullum fit venditione præiudiciu,
d. l. nemo.) teneatur se venditioni obicere, duabus enim maxime
rationibus: l. belli proponuntur rerum diuendendarum publico loco, cū
ut facilius inueniatur emtor, tum etiam, vt si res qua vendi debet, fue-
rit alicui adstricta, cognoscatur, itaque venire admonetur exceptiones
suis allegaturus sunt enim exceptiones arma reorum, l. 1. §. 2. de excep-
t. §. 1. eo ap. Justin. quib. priuari non debent, utpote iure naturali concessa
defensione, l. vi. vni. de iust. §. iur. P. l. 1. C. vnde vi. Duodecimo cau-
tum, vt qui intercedunt pro impedienda distractione, quod suam
rem dicant, vel censum sibi deberi, vel nullas esse subhastationes,
probat de iure suo instrumentis authenticis, vel, si vt veliat tes-
tibus, intra tempus illis constitutum faciant, (opponens executioni
sententia, non differ. executionem, nisi statim doceat de iure suo, capi-
veniens extra, de testibus, l. si. in fi. C. de compensacionibus, l. in. n. si. de
ordine cognicionum.) alioquin interposito ex præcedenti formula
decreto, non admittitur. Et si in probatione propostæ exceptio-
nis defecerint, ob moratum decretum, multa 30. librarum Pari-
sienfium erga fificum dammandi erunt, Constitutio regia Francisci
I. anni 1539. ar. 80. statuit is multam similem ei, qua indicitur reme-
re appellantis in curia suprema, & inferioribus subieclis, 20. libra-
rum, vel maiores arbitrio iudicum. Qui se obicit executioni, dicēs
rem suam esse, si n. in possideat, tenetur probare, glo. in l. 1. de priu-
fific. C. l. 2. C. ne vxor pro mari. quod si possideat, exit quentis proba-
tioni est onus, glo. in d. l. 1. de priuifific. §. d. l. 2. ne vxor pro mari. La-
disno Pio, §. si super rebus, & ibi Bar. de re iud. P.*

De pignore testamentario. Cap. 7.

1. Restestamento in pignus dari potest.
2. Legatarij & fideicommissarij habent hypotheccariam in bona de-
fauclit.

REm fin pignus testamento dari posse, dubium non est, l. nec
mirum de pig. aff. P. vt si testator leget annua alimenta, & sta-
tuat, vt pro illis sint obligata certa prædia, l. Lucius Titius, 12. de al-
limen. §. cibar. lega. Nec dubium est, heredem ea oppignoratione
constrigi, quando aditione hereditatis videatur contrahi cū de-
fondo, l. 3. §. fi. §. l. 4. qui. ex caus. in possessio. ea. P. §. heres quoque, de
oblig. que ex quasi contrah. & contractu pignus recte fiat, vt postea,
Deo ianctē, dicemus. Hinc fit etiam, vt legatarij & fideicommissa-
rii possint quoque vti a cōtione Seruiana & hypothecaria, pro his
quæ testamento illis fuerunt relicta, ex tacita hypotheca, quæ po-
tuit a lege induci, vt expressa in testamento, l. 1. C. commun. de lega.

De Pignore legali, & de tacite in pignus venien-
tibus. Cap. 8.

Lib. 20. P. tit. 2. Lib. 8. C. tit. 15.

1. Lege statuta quadam tacite obligantur: pro censibus obligatur
res. eod.
2. Inueclia in prædium pro pensione.
3. Tacite obligata est domus pro pretio refectionis eiusdem.
4. Qui vxorens secundo matrimonio ducit, non redditus tutela fi-
liorum rationibus, sua hypotheca subicit pro eadem.
5. Vxoris bona obligata pro principio mariti.
6. Obligantur tacite hypotheca nomine, & pro dote, tutela, pro con-
tractu fifici.
7. Clausula obligationis presentium & futurorum bonorum omiffa,
pro expressa habetur.
8. Aii casus in quibus sit tacita rerum obligatio, quindecim nu-
mero.

Tacite, fid est, sine expresso consensu, quædam in obligationē
pignoris aliquando veniunt, lege sic decernente, l. 1. commu.
de leg. a. C. vt primum, pro censibus & tributis bona debitorū cen-
sentur tacite obligata, l. 2. in quib. cau. pign. vel hypothecc. contrah.
C. l. 1. C. si prop. public. pensio vendi. fue. celeb. lib. 4. C. iur. 46. Sec-
cundo illata in fundum vrbanam, tacite obligantur pro penfio-
ne hypothecæ nomine, & pro rei dano, l. 4. de pact. P. l. 2. 3. 4. in
qui. cau. pign. vel hypothecc. contrah. in P. l. si non inducta, §. l. fi. C. eo.
12. videhet quæ vius perpetui causa illata sunt, non alia, l. solutum
non videtur, u. §. plane, de pign. actio. P. l. debitor pactus est, 3. 2. de pig.
P. nec ea quæ inueclia sunt in prædium rusticum, quæ hyp-
thecam tacitam pro pensione locacionis prædij eius non admittunt,
l. 1. in quibus cau. pign. vel hypothecc. contrah. in P. nisi cum distin-
ctioe leg. certi iuris, l. 15. de loca. C. Tertio qui mutuat in refe-

ctionem domus, eam sibi tacite hypothecæ nomine obligatam
habet, l. 1. in quibus cau. pign. vel hypothecc. contrah. P. Quarto qui
vxorem ducit tutricem filiorum prioris matrimonio, non redditus
rationibus eorum, pro ratiocinijs eius hypothecæ bona sua subicit
tacite, l. si mater legitima, 6. C. in quib. cau. pign. vel hypothecc. contrah.
l. ommem mari. ad sensu. Tertio. C. Vt qui quinto contra, vxoris bona
pro obligatione principij mariti, hypothecam tacitam subeunt, l.
suis notum C. in quib. cau. pign. vel hypothecc. contrah. l. 1. §. 1. C. Et
item sexto, res mariti tacite lege obligata pro dote vxoris, l. affi-
duis, qui potior. in pig. habeat C. l. unica, §. 1. de rei vxoria acti. C. Se-
cundo hypotheca tacita in tutelis, l. pro officio, 20. de administrat.
iur. lib. 5. C. tit. 37. Octauo qui cum fifico contrahit, bona veluti
pignoris titulo obligat, quamuis specialiter id non exprimat, in
l. 2. C. in quib. cau. pign. vel hypothecc. contrah. l. 2. §. 3. de priuifific. C.
non idem tamen, si quis contrahat cum ciuitate, vel municipio, l.
simile, 10. ad municip. P. §. Hoc fit tamen notandum est nono loco,
contractu ad esse in omni instrumentum obligatorio, apponi clau-
sulam hypothecæ omnium bonorum, presentium & futurorum:
quam obrem & hodie si incuria omiffa fuerit tabellionis, pro ex-
pressa habetur, Cepoll. in l. quod si notis, §. quia assidua, per illum tex.
colum. 3. vers. ultimo, per istum tex. de adit. eds. lauis & de hoc Nico-
laus Boerius, q. 182. nu. 54. ¶ Decimo fin prædij rusticis fructus qui
ibi nascuntur, tacite intelliguntur pignori esse domino fundi lo-
cati, etiam si nominatim id non conueerit, l. in prædij, 7. in quib.
cau. pign. vel hypothecc. contrah. P. l. si in lege locacionis, 27. §. pri. §. l. qui si
deiusfor. 5. loca. in P. lib. 19. tit. 2. Vndecimo venditor pignoris lo-
co quod vendidit retinet, quo ad emtor satisfaciat, l. quod si notis,
31. §. idem Marcellus, §. l. illud, 29. de adit. eds. P. l. Iulianus, §. offer-
ri, de act. em. P. Duodecimo pignoris quoque loco res commo-
datam comodatarij retinet, pro impensis in eam factis, l. ordi-
ris, 15. §. fin. de furt. lib. 47. P. tit. 2. Decimotercio qui obligat instru-
menta emtionis, ipsas res emtas obligare videtur, l. 2. C. que res pig.
oblig. possit. lib. 8. l. 1. C. de do. Decimoquarto in pacto quod li-
ceat rem vendere, intelligitur facta obligatio hypothecæ, l. credi-
tor, 3. §. fi. qui potior. in pigno. habe. lib. 20. P. tit. 4. Decimo quinto bo-
na patris tacite obligantur pro aduclitibus filiorum, & eorum pre-
tius: quamuis ei non imputetur si male illis vltus fuerit, l. antepen. §.
fi. §. l. si. §. vbi autem l. pen. §. non autem de bon. que liber. C. Decimo-
sexto tacite obligantur bona prælati vel præpositi pro male admi-
nistratis ecclesie, cau. illud, 12. q. 2. an. lator. 2. q. 7. ca. ex presentium,
de pig. Decimo septimo si alicuius bona pro debito alieno eo in-
ficto obligata sint, & postea si fideiussit, tacite videtur ratam habe-
re obligationem: diuerfem autem si postquam si deussit, eo infacto
res eius obligentur, Marcell. in l. Pomponius, §. in quib. cau. pign. vel
hypothecc. contrah. P. Decimo octauo pro bonis paternis quæ resti-
tuit debent filiis prioris matrimonio, transeunte matre ad secundas
nuptias, bona propria matris sunt per legem supposita hypothecæ,
l. hac edictalis, §. omnib. de secun. nup. C.

De pignore conventionali. Cap. 9.

Lib. 20. P. tit. 1. Lib. 8. C. tit. 14.

1. Pignus conuentionale quid.
2. Pignus hoc duplex, tacitum & expressum.
3. Pignus expressum generale omnium bonorum: & speciale aliquo-
rum.
4. Res qua hypotheca subici possint, & qua non.
5. Pignorari quando possint res ecclesiasticæ.
6. Pignorari non possunt homines liberi pro debito.
7. Obsides tamen dari possunt.
8. Seruitutes oppignorari nequeunt vrbana alia possunt.
9. Res aliena oppignorari nequeunt, nisi conditionatim, si non susci-
ant, vel si dominus dissimulet & permittat obligari.
10. Pignorari non debent, nec in pignus iudiciale capi possunt res agri-
cultura destinate.
11. In generali omnium bonorum hypotheca, qua excepta censentur,
arma non possunt obligari, eod.
12. Per que qua possunt hypotheca nomine obligare, vel in pignus
dare.
13. Pignus quomodo contrahatur re.
14. In pignoris constitutione pactum admitti, vt si intra tempus debi-
tum non sit solutum, iure emtionis possideatur.
15. Pactum legis commissoria in pignorbz improbatum.
16. Pure & sub conditione pignus constitutum omnium, & aliquo-
rum bonorum.
17. Finis & rationes constitutionis pignoris.

Conuen-